

**KAPOSVÁRI EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR**

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉSE

200/8/IX/2. sz. MAB határozat

A MAB plénuma által felkért kari látogató bizottság tagjai:

Nábrádi András CSc	Csáki Csaba MTA rendes tagja kari elnök	Kostyál Rezső CSc
Mankovits Tamás DOSz képvislete	Fehér István CSc	Fehér Gergely HÓOK képvislete

**A plénum határozat dátuma:
2006. október 27.**

KAPOSVÁRI EGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR	Akkreditációs minősítés A
--	--

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA:

A Gazdálkodástudományi Kar oktató és tudományos tevékenységét a gazdálkodás és szervezés tudományok területén fejt ki. Mindaz oktató, mind a kutató munka erőteljesen mezőgazdasági orientáltságú az intézmény hagyományából eredően. Az Agrár-közgazdasági kutatás és oktatás területén a kar országosan elismert műhely. Az általános közgazdasági témákban konkrétan a pénzügyi- és számviteli területen az eredmények és az elért színvonal szerényebb, azonban a Corvinus Egyetemen kialakult együttműködés bázisán elérte az akkreditációhoz megkívánt színvonalat.

A Gazdaságtudományi Kar tudatos fejlesztő munka eredményeképpen vált ki 2004-ben az Állattudományi Karból. Emiatt kettőség jellemzi az elmúlt öt év működését és értékelését is, hiszen az öt évből az első négy az Állattudományi Kar keretein belül zajlott le, és csak az utolsóban lehet önálló kari tevékenységről beszélni, illetve azt értékelni. Ezért értékelésünkben a tartalmi kérdésekre fordítjuk a fő figyelmet.

A Kar illetve elődszervezetei a mezőgazdasági jellegű vállalatgazdasági és szervezési tudományok területén hosszú oktatói-kutatói tapasztalattal rendelkeznek. – Az agrár-közgazdasági oktatást zömmel közgazdasági tudományos fokozatot szerzett – kollégák végzik, az általános közgazdaságtudomány és a gazdaságpolitikai tárgyak oktatására pedig – a korábban is rendelkezésre álló oktatói kapacitást kiegészítve – több, országosan is kiemelkedő ismertségnek örvendő személyt nyertek meg. A viszonylag rövid időszak alatt is, már az Állattudományi Kar kereteiben megkezdett közgazdász-képzés mellett, elsősorban az EU-csatlakozással együtt megváltozó követelményekhez igazították a többi szak tananyagát, és képzési irányát is. Ennek megfelelően alakult ki a gazdasági agrármérnökök képzése, amelynek helyi sajátossága az erőteljesen fejlődő marketing tudományterület. Ugyancsak nagy hangsúlyt kaptak a vidék- és területfejlesztési ismeretek. A folyamatszabályozás és az ennek folytatásaként tervezett informatikai képzés a harmadik súlypontként említhető a Gazdaságtudományi Karon

A Karon jelenleg folyó oktatás megfelel a MAB követelményeinek és egyértelműen akkreditálható.

Az induló agrár-közgazdasági jellegű BSc képzés (Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök) oktatási feltételei teljes mértékben adottak tekinthetők és a képzés akkreditációja javasolható.

Az egyetem, illetve a kar komoly erőfeszítéseket tett az általános közgazdász-képzés feltételeinek megteremtésére is. Úgy véljük, hogy a 2006. szeptemberében induló Pénzügyi és számviteli BSc szak indítása ugyancsak támogatható, amennyiben az egyetem hosszabb távra is biztosítani tudja a Corvinus Egyetem oktatóinak további közreműködését. (Ez a jelentésünk elkészítésének időpontjában megnyugtatóan rendeződött, mivel a korábban a két intézmény közötti megállapodás folytatását, s közös diploma kiadásának tervét tartalmazó, új szerződést kötött a Corvinus és a Kaposvári Egyetem.) E területen azonban az oktatói bázis további fejlesztésére van szükség, amelynek eredményeként a Corvinus Egyetem oktatóinak szerepe fokozatosan csökkenthető.

Az induló két alapszakon túlmenően jelenleg további alapszakok indításának nem adottak a feltételei, s ilyet a kar vezetése – rövid távon – nem tervez. Kétségtelen a meglévő informatikai kapacitás, ez azonban egy önálló szak indításának minimális feltételeit, a jelenlegi állapotban, nem teljesíti.

Sajátos probléma a folyamatban lévő *folyamatszabályozási* képzés. A képzés kielégítő színvonala ellenére ez a terület nehezen illeszthető az egyetem egyéb területeihez. A folyamatszabályozási képzés az általános mérnökképzés előkészítéseként indult meg, az egyetem önállósulását megelőző időszakban. Véleményünk szerint egy ilyen irányba történő elmozdulás - legalábbis rövidebb távon - megosztaná az egyetem erőforrásait. Különösen probléma ez akkor, amikor még az általános közgazdász-képzés feltételeinek a kialakítása sem tekinthető befejezettnek. Felvetődik, hogy esetleg érdemes lenne együttműködési lehetőséget keresni más, egy a témában széleskörű tapasztalatokkal és erőforrásokkal rendelkező intézménnyel pl. a Veszprémi Egyetemen, vagy a Budapesti Műszaki Egyetemen.

Addig is keresni kell - az egyébként is kifutó szak kis létszámú évfolyamainak oktatási rendjében

kialakítható, a tantárgyak racionálisabb sorrendjének módosításával elérhető - költségtagarékos megoldást.

A kar részt vesz több mesterszak programját kidolgozó konzorciumban is és tudatosan készül a profiljába leginkább beleillő szak(ok) indítására. A kar és az egyetem hagyományai és eredményei alapján a Vidékfejlesztő agrármérnök mesterszak indításának adottak a feltételei. A kar tervei között szerepel Pénzügyi mesterszak indítása is. Egy ilyen szak oktatási feltételeinek megteremtése komoly ösztönző erőt jelenthet az intézményben. Az adott körülmények között azonban első lépésként a BSc szak bázisának erősítését javasoljuk azzal, hogy a Pénzügyi mesterszak a Corvinus Egyetemmel folytatott közös képzés formájában valósuljon meg, legalábbis az elkövetkező néhány évben.

A karon működik a Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola. A Doktori Iskola egyértelműen üzleti és agrár-élelmiszertermelési orientáltságú. Tapasztalataink szerint a Doktori Iskolában színvonalas munka folyik. A Doktori Iskola fontos szerepet tölt be a kar oktatói utánpótlásában és aktív hallgatói révén a kar ma még viszonylag szerény nemzetközi kapcsolatainak is egyik legfontosabb bázisa. A továbbiakban is célszerű a Doktori Iskola agrár- élelmiszer és üzleti orientáltságának megtartása, de ezen belül indokoltnak tartjuk a gazdaságtudományi és főként a módszertani képzés tudományos megalapozásának erősítését. A profil általános közgazdasági területre történő bővítését egyelőre nem javasoljuk.

A kar oktató tevékenységének egésze elismerést érdemel. Az oktatással a hallgatók is általában elégedettek. A tananyagellátás kielégítő. Fontosnak tartjuk a tananyag-korszerűsítés ütemének gyorsítását, különösen néhány agrár-közgazdasági jellegű alaptárgy vonatkozásában. Az általános közgazdasági tárgyak tananyag-ellátását Corvinus Egyetemmel történő kooperációban célszerű biztosítani. Ezen a területen önálló tananyagfejlesztésnek még nincsenek meg a feltételei.

A kar illetve egységei, számottevő tudományos tevékenységet fejtenek ki. A kari tudományos munka egyértelműen agrár- és élelmiszertermelési, illetve terület- és vidékfejlesztési orientáltságú. Összevetve más hasonló intézményekkel, a tudományos munka eredményei, a publikációk száma elfogadható. Meg kell ugyanakkor jegyezni, hogy a kar ma még nem tartozik a hazai agrár-közgazdasági kutatás vezető műhelyei közé. A vezető kutatók közül többen is második jogviszony keretében dolgoznak a karon. A kar általános közgazdasági jellegű kutató munkája meglehetősen szerény. Különösen fontos, hogy e területen előrelépés következzen be.

A kar oktatói aktívan közreműködnek a hazai szakmai és tudományos közéletben. A kar nemzetközi kapcsolatai azonban hazai összefüggésekben is meglehetősen szerények. A kar – néhány kivételtől eltekintve – inkább eseti alapon tart kapcsolatot ismert külföldi egyetemekkel és kutató intézetekkel. Érdemi szervezett együttes kutatás és oktatás azonban még csak német nyelvterületen alakult ki. Jelentős a kar részvétele különböző hazai agrár jellegű kutatási projekteknél. Nemzetközi kutatási projektben azonban egyelőre a kar oktatói nem vesznek részt. Hiányolható - és ezt a hallgatók is jelezték – a nemzetközi részképzés lehetősége.

A nemzetközi kapcsolatok bővítését, nemzetközi projektekre való részvételt és a hallgatók számára a külföldi részképzés lehetőségének megteremtése az egyik legfontosabb feladat megítélésünk szerint.

A kar technikai ellátottsága és felszereltsége a magyar egyetemi átlagnál jobb. Az oktatás kiváló állapotban lévő, részben teljesen, részben viszonylag új, gondosan tisztán tartott és ápolat épületekben és tantermekben, üdítően szép, parkszerű kampuszon folyik. Jelentős az intézmény informatikai és számítástechnikai bázisa is, és gyakorlatilag korlátlan a hallgatói hozzáférés lehetősége. Az általánosan kiváló technikai feltételek között az oktatástechnika és a tantermek technikai ellátottsága még kívánivalókat hagy maga után. A kar tantermeiben az egyetemi számítógépes rendszerhez kapcsolódó oktatástechnikai rendszer nem került kiépítésre.

Kiemelendő teljesítmény a kar szervezeti rendszerének – a munkatársak támogatását is elnyerő – átalakítása, amely három intézet és vezetői poszt megszűnését, valamint két tanszék másikkba történő beolvasztását, s ezzel két további vezetői funkció megszűnését eredményezte, előre teljesítve az új Felsőoktatási Törvény követelményeit.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

Oktatás-képzés

A Kar tanszékeinek zöme más karokon is ellátja az oktatási feladatokat, és ez igaz fordítva is. Az ésszerűség jegyében minden gazdaságtudományi, statisztikai, számviteli, matematikai és informatikai tárgy oktatása a Gazdaságtudományi Karra hárul az egyetemen, s az anyagi érdekelttség követelményeit szem előtt tartva, most dolgozzák ki a karok közötti átiktatás költségszámolásának új rendszerét.

A Gazdaságtudományi Karon a vizsgálat időpontjában és jelenleg is három egyetemi szakon folyik oktatás. Ezek fontossági sorrendben az alábbiak:

- gazdálkodási szak,
- a gazdasági agrármérnök szak,
- valamint a folyamatszabályozó mérnök szak.

Az ismertetett szakokon belül a hallgatók, érdeklődési körüknek megfelelően, különböző szakirányokon mélyíthetik el tudásukat. A gazdasági agrármérnök szak esetén a terület- és vidékfejlesztés, az informatika, az élelmiszergazdaságtan, valamint a marketing szakirányok; a gazdálkodási szakon a pénzügy szakirány; a folyamatmérnöki szakon az agráripári szakirányon kapnak a hallgatók speciális szakismereteket. Mindegyik szak esetében teljesülnek a MAB minimumkövetelményei. A szakfelelősök főállású egyetemi tanárok vagy docensek, akik tudományos fokozattal rendelkeznek. A szakirány felelősök mindenütt szintén nagy tekintélyű, tudományos fokozattal rendelkező vezető oktatók. A kibocsátott hallgatók versenyképesek, elhelyezkedési esélyeik nem rosszabbak a más intézményekből kikerültekhez képest. A képzés gyakorlatias jellegét a jövőben erősíteni szükséges, különösen igaz ez a már akkreditált új BSc, BA szakokra.

Személyi feltételek

A GTK első esztendejében három intézet keretében működött az összesen kilenc tanszék, amely a beszámolási időszak során egyszerűsödött le az előző pontban már említett, intézet nélküli, 7 tanszékű álló struktúrára.

A Kaposvári Egyetem Gazdaságtudományi Kara viszonylag rövid múlttal rendelkező, fiatal intézmény, s ennek megfelelően ma még nem mondhatja el magáról, hogy minden szempontból kiegyensúlyozott és véglegesen kialakult lenne oktatói és kutatói gárdája. Mindemellert az önállósodás óta eltelt, alig két év alatt mennyiségét, de főként minőségét tekintve lényeges előrelépések történtek.

A Kar oktatóinak tudományos fokozatok és tudományterületek közötti megoszlása igen változatos képet mutat. A tudományági besorolást illetően egyértelműen a agrárközgazdaságtan, valamint a gazdálkodás és szervezéstudományi diszciplína a meghatározó. Ezeket egészítik ki az agrártudomány területén képzett oktatók, valamint a korábbi Informatikai Intézet matematikai, fizikai, informatikai és különféle műszaki tudományból alapképzettséget szerzett oktatókból álló együttese.

A kar beszámolási anyaga szerint az oktató állomány összesen 61 fő, ebből ösztöndíjas 7 fő, 23 fő fokozat nélküli oktató, 2 fő dr. univ, 19 fő PhD, ill. CSc fokozatú, 4 fő pedig DSc címmel rendelkezik. Az akkreditációs anyag zárási időpontja és az akkreditációs látogatás között a karon jelentős változások mentek végbe, amelyek a fenti számokat az alábbiakra módosították: A kari főállású oktatók száma ott 43 fő, a PhD-ösztöndíjasoké 10. A főállásúak közül 23 fő rendelkezik PhD, ill. CSc fokozattal, a DSc-vel rendelkezők száma 3 fő. A mellékállásúak száma 14 fő, ebből PhD/CSc 9 fő, DSc 5 fő, az óraadók száma pedig 22 fő.

A kar oktatói és kutatói struktúrájában nem kellően kiegyensúlyozott a korösszetétel, amely a fiatalok és a korosabb kollégák meghatározóan nagy arányából ered. Kevés az egyetemi adjunktusok száma (mindössze 7 fő), s még kirívóbb az a tény, hogy zömük ugyan nagy gyakorlattal rendelkező, de idősebb kolléga, akiknek egy részétől már a tudományos fokozat megszerzése sem igen várható. A Kar oktatói státuszainak besorolása alapján a 10 fő **egyetemi tanár** közül 1 oktatónak kandidátusi-, 1 főnek habilitált doktori-, 8 főnek pedig akadémiai doktori címe van. A 17 fő egyetemi **docens** közülük négyen ezen felül habilitáltak is. Az egyetemi és főiskolai **adjunktusok** (9+2 fő) közül 6 főnek nincs tudományos fokozata, ebből kettő dr. univ címmel rendelkezik. Az egyetemi **tanársegédek** öten fokozat nélküliek, heten pedig PhD fokozatot szereztek.

A kar oktatásának személyi feltételei folyamatosan javulnak. Ugyanakkor vannak komoly megoldandó

feladatok is. A közgazdasági tudományágban minősítéssel rendelkezők aránya 79, illetve 80%-os, a gazdálkodási és szervezéstudományoknál, nem számítva be a doktorjelölteket, 50, illetve 74%-os, a matematikai, informatikai és más, ide sorolható tudományterületeken viszont 25%-ról még csak 41%-ra tudták emelni a minősítettek arányát, igaz, nagyon rövid idő alatt. (Érdemes azonban azt is megjegyezni, hogy a Művészeti Kar főiskolai hallgatóinak egy-egy szemeszterre terjedő, általános jellegű képzésében, valójában sem a matematika, sem az informatika oktatása nem igényli a magasabb tudományos képzettséget, hanem inkább a jó pedagógiai hajlamot.)

A korösszetételre az előrehaladott korú magasabb fokozatúak, illetve a viszonylag nagyszámú, s még kevés tapasztalattal rendelkező fiatalok meghatározó részaránya a jellemző. Az oktatói terheltség átlagosan magas, a számadatok vizsgálata azt mutatja, hogy a szórás sem jelentős. Ez a fokozott terhelés a kutatómunkát hátráltatja. A fiatal oktatók fokozatszerzésére a kar kiemelt figyelmet fordít. A már, vagy a közeljövőben nyugdíjkorhatárt elérő oktatók helyébe viszont nem tud elegendő egyetemi tanár, MTA doktor lépni. Ezért a kar vezetésének még nagyobb erővel kell koncentrálnia és segítenie a fokozatszerzésben a továbblépést megalapozó kutatómunkát. A DSc tudományos címmel rendelkezők száma arányában kedvező, azonban problémát jelenthet a doktori iskola működése szempontjából az a tény, hogy a 8 MTA doktora közül 5 fő további jogviszonyú (Bánfi, Cser, Kiss, Száz és Udovecz professzorok), ketten pedig (Széles és Varga professzorok) 2006-ban, illetve 2008-ban betöltik a 70. életévüket. A korfa nem kiegyensúlyozott. Az oktatás személyi feltételeinél meg kell említeni azt a sajátos tényt, hogy a BA Számvitel pénzügy szak tanárai állományának meghatározó része egyben a Budapesti Corvinus Egyetem oktatója is. A számvitel – kötelező tantárgy – egyetemi képzési keretek közötti oktatását jelenleg nem az egyetem alkalmazásában álló oktató látja el, az induló BSc-képzésben viszont már igen. Közgazdasági és pénzügyi tanszék 9 fő teljes személyi állományából a vezető oktatók (docens, tanár) egy kivétellel a Corvinus Egyetem alkalmazottjai is.

Tárgyi feltételek.

A Karnak nincs önálló könyvtára, 2005-ben került összevonásra a Kaposvári Egyetem két eddigi könyvtárának teljes anyaga. Így koncentráltan, modern körülmények között, mindenki számára előnyös elérési feltételekkel rendelkezve, a kampusz területén található meg a jelentős mennyiségű könyvet, folyóiratot, digitalizált adatbázist is magába foglaló szakkönyvtár, mely széleskörű szolgáltatásokat nyújt az oktatóknak és hallgatóknak. A tanszékeken nem található minden esetben könyvtár. Ennek részben technika nehézségei vannak (elhelyezés, teljes körű hozzáférhetőség, stb.), részben az új alapítású tanszékeken mód sem kínálkozott könyvtár létesítésére, de részben személyes indíttatása is, hiszen a fontos, napi gyakorisággal használt könyveket, folyóiratokat mindenki szereti magánál tudni. Ennek ellenére, szinte minden tanszék kidolgozta azt a belső rendszert, amelyben a legfontosabb folyóiratokat, könyveket a munkatársak átadják egymásnak (pl. Vállalatgazdasági Tanszék, Pénzügy és Közgazdaságtan Tanszék). Az időközben a Vállalatgazdasági és Szervezési Tanszékbe betagozódtak, korábban önálló Gyakorlati és Üzemvezetési Tanszéknek saját videótára van, amelyet a HUMÁN TELEX Kft. kiadványaiból fejlesztenek az oktatáshoz szükséges segédeszköz-, segédanyag állománnyal, videofilmekkel. Bár a Marketing és Minőségügyi Tanszék önálló könyvtárral nem rendelkezik, ennek ellenére a kutatási és oktatási feladatokhoz szükséges szakirodalom 95%-ban rendelkezésre áll. Ezen irodalmak elhelyezése két irodahelyiségben történik, ahol mind a szakkönyvek, a szakmai folyóiratok és az egyéb kiadványok megtalálhatóak magyar, illetve idegen nyelven. A Matematika és Fizika Tanszék, illetve az Informatika Tanszék közösen rendelkezik egy 268 kötetes szakkönyvtárral.

A Gazdaságtudományi Kar számítástechnikai eszközökkel való ellátottsága általában jó, hazai viszonyok között korszerűnek nevezhető. A fejlesztések elsődleges forrásai pályázatok, az innovációs illetve a szakképzési hozzájárulás. A munkatársak által használt számítógépekkel kapcsolatosan elsődleges célként fogalmazódott meg, hogy mindenki saját PC-vel dolgozhasson és szükség esetén, rendelkezésre álljanak olyan plusz eszközök, amelyek az oktatáshoz, kutatáshoz szükségesek (pl. hordozható számítógép). Ezeket a feltételeket – pénzügyi források megszerzésével, csak a 2006/2007. tanév megnyitására – tudja teljesíteni a Kar. Az új tanszékek pl. a Közgazdasági és Pénzügyi Tanszék esetében, a nulláról kellett kezdeni a számítógépekkel való ellátást amely most már lehetővé teszi a hatékony munkavégzést. Az „ellenpélda” a Vállalatgazdasági és Szervezési Tanszék, ahol minden munkatárs rendelkezik asztali és/vagy hordozható számítógéppel is.

Kutatás-fejlesztés

Elemezve a Kar hazai és nemzetközi kutatási területeit megállapítható, hogy a figyelmet erőteljesen a **hazai pályázatokra koncentráltak** az elmúlt öt évben. Ezen a téren ugyanakkor kifejezetten kedvező a helyzet: összesen 206 hazai pályázatban vettek részt, amelyek közül kiemelkedik a közgazdaságtudomány- (73), a gazdálkodás- és szervezéstudomány- (27), a multidiszciplináris agrártudomány- (23) és az informatikai tudomány-terület (22). Az összes pályázat 44%-ánál vezető (gesztor) szerepet tölthettek be a Kar kutatói. Azok a kutatási témák, amelyek erősségeik közé tartoznak, markánsan meghatározzák a Kar kutatási arculatát. Ilyen témák a *közgazdaságtudomány* keretében a magyar mezőgazdaság nemzetközi versenyképességének piaci-, szervezési-, regionális- és környezeti összetevőinek vizsgálata, továbbá a terület- és vidékfejlesztés gazdasági összefüggéseinek elemzése (a legtöbb esetben a Dél-Dunántúlra fókuszálva). Ugyancsak jelentős szerepet vállaltak az Európai Uniós csatlakozás folyamatában az agrár- és vidékfejlesztési stratégia összeállításában, ill. a Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) kidolgozásában. Jelenleg is meghatározó kutatómunkát végeznek az Európai Unió és hazánk nemzeti vidékfejlesztési politikája, továbbá az agrártérségek fejlesztésének gazdasági és piaci összefüggéseinek vizsgálata tekintetében. A tudomány-területen belül, de már a multidiszciplináris agrártudományok felé orientálódva folytattak kutatásokat egyes élelmiszeripari termékek nemzetközi versenyképességének javítása, a kritikus helyzetbe került állattenyésztési ágazatok és termékek jövője tekintetében. A fentiek mellett erőteljes irányzatot képviselnek a Karon a tejágazat nemzetközi versenyképességére, a tejtermelés helyzetére, a disztribúciós rendszerre, a koordinációs mechanizmusokra és a marketingstratégiára irányuló kutatások. A *multidiszciplináris agrártudományok* területén országosan elismert, alakító pozícióban vannak a táplálkozásmarketing, a funkcionális (egészségvédő) élelmiszerek, illetve az állati eredetű hungarikumok piaci (marketing) lehetőségeinek elemzése terén. A Kar arculatához ma már mind jobban hozzátartozik a folyamatok számítógépi modellezésének matematikai és informatikai megalapozása, a biológiai folyamatok szimulációs modellezése során végzett kutatómunka eredményei is.

Nemzetközi pályázatokban való részvételre kevesebb energiát fordítottak. A Kar fő profiljába tartozó két tudományágban (közgazdaságtudományok, ill. gazdálkodás- és szervezéstudományok) mindössze 4 nemzetközi tudományos együttműködésben vettek részt. A jövőben továbbra is fontos cél a hazai pályázatokban való sikeres szereplés, ugyanakkor indokolt a kutatás-fejlesztési tevékenységet nemzetközi kapcsolatok révén megerősíteni, szélesíteni. Az oktatásban is hasznosítható tudományos kutatás-fejlesztési eredményeket tekintve fontos megemlíteni, hogy a vizsgált időszakban 26 könyv, több mint 100 könyvrészlet, 45 szerkesztett tanulmánykötet, 47 jegyzet és segédlet, 41 szakcikk és tanulmány, 392 folyóirat cikk (ebből 147 idegen nyelven), 419 proceedings jelent meg a Karon, és további 220 idegen nyelvű szakmai előadást tartottak (ebből 54-et külföldön). A kutatási eredmények, a megszerzett tapasztalatok automatikusan beépülnek a különböző tantárgyak tananyagaiba, naprakész, a mindennapok gyakorlatába jól integrálható tudásanyagot kínálva hallgatóiknak.

Mindez mégsem képes teljesen kiváltani a vállalati körből érkező felkérések értékét: az eddigi teljesítmény alapján ugyanis kritikus pontnak tekinthető a gazdasági megbízások területe. Fontossága miatt ezen a téren mindenképpen erősödnie kell a Karnak, hiszen ilyen formában egyedül a matematikai és számítástudományok területén alakítottak ki szorosabb, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt-vel hosszú távú együttműködést. A gazdasági élet szereplőivel történő erőteljesebb kapcsolattartás nélkül kutatásuk elveszíti gyakorlatorientáltságát, ami végeredményben kihat az oktatás színvonalára.

Vezetés értékelés

A kar vezetése hatékonyan dolgozott az elmúlt évben, megteremtve az önálló kari működés szervezeti feltételeit. A megbízott dékán sikeresen irányította a kart az önálló működés első periódusában és úgy tűnik sikerült integrálnia a hagyományos agrár-közgazdasági egységeket az általános közgazdasági képzést végző, zömében a Corvinus Egyetemhez kötődő oktatókkal. A kari vezetés az egyetemi felső vezetés támogatását élvezve jelentősen csökkentette a karra korábban jellemző provinciális szemlélet nem mindig kedvező hatásait.

Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése

A kar az egyetem egészében érvényesülő minőségbiztosítási rendszer alapján működik.

A KAR TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK:

1. Hogyan készüljön fel az intézmény a soron következő akkreditációs értékelésre?

- Fokozza a belső integrációból adódó oktatási és kutatási együttműködést, amely minőségjavítást és költségcsökkentést egyaránt kínál.
- Erősítse kapcsolatait a nemzetközi (közgazdász és agrár-közgazdasági) szakmai körökkel, vegyen részt, és/vagy irányítson nemzetközi kutatási pályázatokat.
- Tovább erősítse a kar az oktatók kutatómunkáját, ezzel alapozva meg a folyamatos fokozatszerzést a karon és az előrehaladást az egyének szintjén. Törekedjen a jelenlegi kedvezőtlen kor-összetétel javítására.
- Törekedjen arra, hogy az oktatói korfa arányosabb legyen, feleljen meg a doktori iskola minimumot meghaladó feltételeinek (MTA doktorok száma, habilitált egyetemi tanárok száma).
- Érje el, hogy az önálló Számvitel és pénzügy BA alapszak oktatásában meghatározó tantárgyakat (számvitel, pénzügy, makro-, mikroökonómia stb.) saját főállású vezető oktatógárda lássa el.
- A Kaposvári Egyetemet körülölelő régióban a szakember-igényre vonatkozó felmérések alapján indokolt az Bs 807 alapszakon belüli szakirányok típusának és létszámának meghatározása vállalkozói, költségvetési- és önkormányzati vagy hitelintézeti stb.)

2. Mire kívánja felhívni a kollégium a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét

- Mennyiben sikerült a pénzügyi-és számviteli képzés saját oktatói bázisának megteremtése?
- Hogyan alakult a Corvinus Egyetemmel történő együttműködés?
- Hogyan bővült az egyetem nemzetközi kapcsolatrendszere, megteremtődött e a hallgatók nemzetközi részképzésének a feltétele?
- Mennyiben történt előrelépés a kar hazai és különösen nemzetközi tudományos projektekbe való integrálásában?

GAZDÁLKODÁS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYOK

A tudományághoz tartozó képzések	<u>akkreditációs minősítések</u>
---	----------------------------------

Alapképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> gazdálkodási (pénzügyi szakirány) <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 4/1996. (I.15.) <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> pénzügy és számvitel GAZDASÁGTUDOMÁNY; üzleti képzési ág</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Gazdasági agrármérnök <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 146/1998. (IX.9.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> Multidiszciplináris agrártudományok <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki AGRÁR; gazdasági, vidékfejlesztési és informatikus agrármérnöki képzési ág</p>	

Doktori iskola	
<p><u>A doktori iskola megnevezése (a tudományági besorolása(i)):</u> GAZDÁLKODÁS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYOK <u>Doktori iskola vezetője:</u> Széles Gyula DSc</p>	

A tudományág általános értékelése

Oktatói háttér

A karnak meg kellett küzdenie azzal, hogy a társadalomtudományi látásmódot erősítse. Az oktatásban a lexikális tudás helyett a gondolkodásmód fejlesztése, a problémamegoldó képesség elsajátítása került a középpontba. A gazdasági jellegű képzés érdemleges megújítására volt szükség, amely jól halad. Ebben a kar erőssége a sok fiatal oktató. Ugyanez egyben hátrány is, mert a fiatalok kitörése meglehetősen nehéz, ha nincsenek megfelelő számban szakmailag elismert idősebb oktatók a közelükben. Az egyetemi tanárok nagyobbik része idős, és korlátozott az az időhorizont, ameddig még tudnak segíteni a fiatalok menedzselésében. Nehezíti a helyzetet, több oktató esetében, a viszonylag magas óraterhelés.

Az infrastrukturális ellátottság elegendő, a laborok, tantermek és oktatók számítógépek esetében pedig, jónak minősíthető. Színvonaluk megfelelő, kivétel az előadótermek, ahol az ennél kedvezőbb, vagyis színvonalas. Az infrastrukturális eszközök ellátottsági átlaga mögött az egyes tanszékek között jelentősebb eltérések vannak. A kapacitások kihasználása órarendileg megfelelő, néhány esetben azonban túlterhelés van a projektorok, a laptopok és az oktatói laborok használatában.

Infrastrukturális feltételek

A **szakok** infrastrukturális ellátottsága mennyiségi szempontból kiegyenlítetten elegendő, ezt meghaladóan jó a labor és számítógép és előadóterem valamint az oktató és számítógép ellátottság. A színvonalat illetően az minden vonatkozásban megfelelő, sőt az előadótermek esetében a hazai egyetemi és főiskolai átlagnál jobb. Az egyébként jól működő informatikai egyetemi rendszerek további integrálása és a hallgatók számára minél több elektronikusan letölthető oktatási anyag biztosítása jelenthet előrelépést.

Hallgatói teljesítmények

A **nappali hallgatók** általában elégedettek voltak az oktatás színvonalával, azt jónak tartják. A gyakorlatiasságot lehetne erősíteni. A külföldi rövid időtartamú utakat igen a hasznosnak vélik, de ezek száma ma még szerény mértékű. Az óralátogatások és a tananyagok áttekintése során tapasztaltuk, hogy az egymással összefüggő tárgyak nem mindig épülnek eléggé egymásra és előfordulnak az indokoltnál nagyobb átfedések.

A **végzett hallgatók** véleményéből érdes kiemelni, hogy pozitívan nyilatkoztak a tananyag és a gyakorlati életre való felkészítést illetően. Általában megfogalmazódott, hogy az elmúlt években a gyakorlati idő tartama nem volt elegendő és hasznossága is egyes esetekben megkérdőjelezhető. Fokozott igényként hangzott el a volt hallgatókkal való találkozás során, hogy javítani kell a gyakorlatokról készült beszámolók tartalmát és jelentőségét a hallgatói teljesítmények értékelése során.

A képzések koordinálása

A szakokon folyó oktatásban lényegében a kar minden egyes tanszéke részt vesz. Az oktatott tantárgyak száma magas. Mindkét szak rövid múlttal rendelkezik, fiatal, az első diplomások a gazdálkodási szakról még nem kerültek ki. A képzések koordinálása a karon belül megoldott, a tantervi egyeztetések megvalósulnak. Ahol lehetőség van a közös tárgyakat összevontan oktatják. Belső integráció különösen az Állattudományi Karral jelentős, de több tantárgyat kizárólag a Gazdaságtudományi Kar munkatársai oktatnak a Pedagógiai és a Művészeti Karokon is.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

- *Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény?*
  - **FSz** képzés (felsőfokú szakképzés)
  - **A** képzés (alapképzés)
  - **M** képzés (mesterképzés)
  - **PhD** képzés (doktori képzés)

AGRÁR MŰSZAKI TUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések	<i>akkreditációs minősítések</i>
Alapképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> Folyamatszabályozó mérnöki <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 157/1996. (X.22.)</p> <p>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága: gazdaságinformatikus INFORMATIKA; informatikai képzési ág</p>	A
A tudományág általános értékelése	
<p>A folyamatszabályozási képzés kielégítő színvonala ellenére ez a terület nehezen illeszthető az egyetem egyéb területeihez. A folyamatszabályozási képzés az általános mérnökképzés előkészítéseként indult meg, az egyetem önállósulását megelőző időszakban. Véleményünk szerint egy ilyen irányba történő elmozdulás - legalábbis rövidebb távon - megosztaná az egyetem erőforrásait. Különösen probléma ez akkor, amikor még az általános közgazdászképzés feltételeinek a kialakítása sem tekinthető befejezettnek. Felvetődik, hogy esetleg érdemes lenne együttműködési lehetőséget keresni más, egy a témában széleskörű tapasztalatokkal és erőforrásokkal rendelkező intézménnyel pl. a Veszprémi Egyetemmel, vagy a Budapesti Műszaki Egyetemmel.</p> <p>Addig is keresni kell - az egyébként is kifutó szak kis létszámú évfolyamainak oktatási rendjében kialakítható, a tantárgyak racionálisabb sorrendjének módosításával elérhető - költségtakarékos megoldást.</p> <p>Időközben az intézmény „folyamatbiztonsági szakmérnök” szakirányú továbbképzési szak alapítására adott be kérelmet a MAB-hoz, amelyet a MAB plénum 2006/6. ülése támogatott.</p>	